

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI KÖZLÖNY.

Megjelen hetenkint 3-szor: hétfőn s szombaton este és csütörtökön délelőtt. Észiratok nem adtnak vissza.	Előfizetheti a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, szt.-István-tér 1.	Felelős szerkesztő és kiadó: KOVÁTS ISTVÁN. Társzerkesztő: BONITZ FERENC.	Előfizetési ár: Egész évre . . . 6 frt — kr. Félévre . . . 3 frt — kr. Negyedévre . . . 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 5 kr.	A 32 helyre osztott oldal helyenkint 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr Nyilttér soronkint 50 kr. Többszöri hirdetéséknél engedmény

Rampolla bíboros egy magyar interviewolója.

Ifj. *Bobok József* nyitrai udvari pap, a pápa ő szentsége káplánja *Rampolla bíboros államtitkár* ő emenciájának *egyenes meghagyásából* a következő cikket küldte ma szerkesztőségünkbe:

Midőn a Wekerle-kormány az egyházpolitikai törvényjavaslatok alapján megalakult, az egyházellenes liberális tábor emberei úgy a közéletben, mint szabadkőműves sajtójokban nemcsak ezen törvényjavaslatok szükségességét kürtölni kezdték, de egyuttal az ezen téves irányú felfogás ellen feizuduló kath. felfogást és közvéleményt azzal remélték elítelni és lehetetlenné tenni, hogy a gyengék megtántorítására igyekeztek kimutatni és a tudatlanokkal elhitetni azt, hogy a kormány egyházpolitikai törvényjavaslatai a kath. dogmába nem ütköznek. Ezen törekvés eredményezte azon elszomorító jelenséget is, hogy a kapholicizmus legnagyobb ellenei, kik életeéljukká tüzték a kapholicizmus elnyomását Magyarországon, melüket verve, magukat nyiltan „jó kapholicusoknak“ vallani merészelték; és ugyancsak a gondolkodni nem tudók megtévesztésére szervezték a liberális nagygyűlést Budapesten.

Midőn azonban a liberálizmus a töké és a zsidóság által fizetett sajtóval belátta, hogy ezen argumentummal nem sokra megy, újabb fogáshoz folyamodtak, ráfogván a törvényjavaslatok ellenzőire, hogy a nemzetiségekkel paktálnak. Midőn ezen érvelésük is dugába dült, olyanról vádolván a kapholicizmust, a mi egész lényével és jellegével homlokegyenes ellentétben áll, lévén a nemzetiségek a kapholicizmusnak, legalább nálunk Magyarországon nagyrészt nyilt ellenei, akkor a magyar józan közvélemény túlnyomó többsége által perhorrescált javaslatok védelmére és az ellenkező áramlat discreditalására, egy másik módhoz folyamodtak, és ez a magyar liberálizmus által in ultima ratione előrántani szokott bécsi befolyás vagy a liberális szótár szerint: a fekete-sárga reakció. Rágalmak keretébe nemcsak a

magyar püspöki kart és a kath. aristokratákat, de a római széket is befoglalták. rájuk sütvén, hogy a nemzetiségekkel való paktálás és az osztrák udvar magyar ellenes befolyásának kieszközlésével történik a nemzet consolidációját célzó javaslatok megbuktatására.

Annak feltüntetése cáljából, hogy milyen módokhoz és eszközökhöz folyamodott a merülő liberálizmus utóbbi két argumentumának igazolására, mutatják a szemitává vedlett „Pesti Napló“ f. é. május 24-ik vezércikkének alaptalan és kigondolt ráfogásai és valótanságai.

Egy magyar hírlapíró járt 14 hónap előtt Rómában, a hol egy jóhiszemű rászedett magyar főpap és a vatikáni magyar nagykövet segítségével a vaticanba, nevezetesen a pápai államtitkár ur Rampolla bíboroshoz is bejutott azon célból, hogy miként az interviewoló cikkirő magával elhiteti, az államtitkár a magyar egyházpolitikai és a magyar parlament viszonyairól és hangulatáról, melyekről úgy a vaticani nagykövetség, mint a pápai udvar „egyoldaluan“ informálják, kellőképen és a válságnak megfelelőleg informálja.

Hogy miből állott ezen információ, azzal a „Pesti Napló“ említett cikkének elolvasása után tisztába jövünk, kivált a cikkirő azon csak képzelt, de a valósággal egyenest ellenkező, s állítólag az államtitkár előtt is elmondott nézete által, hogy az egyházpolitikai törvényjavaslatoknál az egyház érdekeivel szemben állanak „Magyarország jogai és érdekei.“ A ki Magyarországon él és annak közéletét vagyis hamisítlan közvéleményét tudja és ismeri, az csak roszakarat mellett állíthatja ezt.

Ez a hírlapíró az államtitkárral 14 hónap előtt történt párbeszédjének, szerinte legfontosabb részét, jónak látta a magyar közönség tisztántartására és felvilágosítására május 24-én a „Pesti Napló“-ban közölni.

A bíboros államtitkár, interviewoló „feljegyzései“ szerint, a többi között mondotta volna: „Hja kérem, az igaz, hogy

a nemzetiségek éppen most fellázadnak szintén a magyar állam törvényei ellen. De erről mi nem tehetünk. *Az ő akaratjuk támogatja a mienket, dörrek volnánk, ha ezt a segélyhadat magunktól elutasítanók*, elvégre is Magyarországnak jelenleg szorongatott helyzete őt kötelezi arra, hogy *bennünket* kiméljen, nem pedig *minket* arra, hogy mi kiméljük őt.“

és a liberálisok a *bécsi befolyásra* vonatkozó meséjének igazolására, ezeket mondatja tovább az ismét igazságra törekvő interviewoló Rampolla bíborossal: „*Mi számítunk arra, hogy a bécsi udvar befolyásának* sikerülni fog Magyarországon oly hangulatot létrehozni, mely az egyházat segíteni fogja abban, hogy a maga jogából egy betűnyit se kelljen feladni.“

A ki a mai liberálizmus ferdítéseit és kivált a költött interviewok képtelenségeit ismeri, tekintettel az állásra és kitünő személyi és észbeli tulajdonokra, melyet Rampolla bíboros betölt és illetve, melyek fölött rendelkezik: a ki előtt továbbá az egyház és a pápaság lényege ismeretes, az ilyen olvasó csak nagy észbeli fogyatkozás mellett adhatja hitelt a „Pesti Napló“ fentidézett állításainak.

S a dolog valóban úgy van. Rampolla bíbornok az interviewoló magyar hírlapíró fenti közleményét, melyről csak később értesült, magának lefordítván, azt, s kivált annak fentidézett két állítását, a legnagyobb indignációval *mint az igazságnak meg nem felelő ráfogott valótanságot és mint a szentszék rút gyanusítását elutasította*, e cikk íróját *megbízván*, hogy ezt a hazai kapholicus lapokban *az ő nevében* a magyar kath közönségnek a végből tudomására hozza, hogy ez az említett interviewoló és vele a liberális tábor hasonló állításainak értékéről meggyőződjék.

ifj. Bobok József,
pápa ő szentsége káplánja.

II. Wekerle Sándor.

(2) Dr. Wekerle Sándor a kétheti válságot arra használta fel, hogy a liberális elvekben való alkudozása mellett egy pár száz hold jó termőföldre is alkudozott, melyvel dánosi birtokát szépen kikerítette. Mikor az utóbbi alku szerencsésen megvolt, ismét a magas politikára adván magát véget vetett Bányffy báró tiszavirágéletű miniszterelnökségének és ma ismét ő a kabinet-elnök, még pedig, mint Tibád Antal igen találóan jegyezte meg, egyenesen az „utca kegyelméből.”

Hiábavaló munka volna most a lefolyt napok eseményeinek bírálatába becsátkozni. Ezen események csak külső diadlra segítettek a liberalizmust. Erkölcseleg ez a rendszer iszonyuan megtépve körül ki a harból, mely az ő részéről az elfeladások, a megvetendő személyeskedések, az illegális cselekedetek hosszú láncolatából állott. Nőde ne panaszkodjunk, a miért úgy történt a dolog, a hogy történt. Nincs is okunk panasznia. Ma is csak azt mondjuk, mit a multkor: Kitűnően állunk. Nem mi konzervatívok buktatjuk meg a liberalizmust, hanem az maga ásta meg a sirtát

Most, hogy Wekerle ismét állott az ügyek élére, ugyanaz a helyzet áll elő, mely épen egy hónap előtt foglalkoztatta a közvéleményt. Az egyházpolitikai válságot értjük. Mert a főrendiház május 10-iki szavazása óta mindenféle kérdéseket oldottak meg kis és nagy politikusaink, csak az egyházpolitikai válságot nem.

És ugyanazon idő alatt sok mindenféle változás történt politikai életünkben csak a főrendiház nem változtatta meg magatartását az egyházpolitikai javaslatokkal szemben.

Ez a magatartás pedig ma épen olyan elutasító, mint volt az első Wekerle miniszterium idejében.

A főrendiházat nem ingatták meg azon hallatlan gyanúsítások és rágalmak, melyeket a liberálisok a válság alatt a sajtóban

és a korona előtt szórtak ellene. Nem ijesztette meg a főrendiházat sem a felséges utca, mely a francia forradalmat bevezető párisutcai botrányokra emlékeztető jeleneteket inszenizált a király által elbocsájtott miniszterek mellett. Nem ijesztették meg a főrendiházat a liberális sajtó hazudozásai, nem ijesztí meg a második Wekerle-kabinet sem.

A főrendiház ellenzéke a válság idejében tartózkodott minden nemű akcióból, de most ismét akcióba fog lépni, tömött sorokban fog felvonulni ismét és ismét fogja leszavazni a polgári házasságot. Most is fog élni alkotmányos jogával, fegyvere most is a lojalitás, a jog és igazság, és az eredmény most is a győzelem lesz. És ezt a második győzelmet a liberális rendszer ünnepélyes temetése fogja követni.

— **A polgári házasság sorsa.** A liberális körök és sajtó úgy tüntetik fel a Wekerle-Szilágyi miniszterium második kinevezését, hogy a király ezzel határozatlan öhajítja a polgári házasság törvénybeiktatását.

Ezzel szemben mi egészen biztosan tudjuk, hogy a főrendiház ellenzéke a legilletékesebb körök hangulatának fog kifejezést adni, midőn a polgári házassági javaslatot feltéve, hogy második szavazás egyáltalában lesz, még egyszer és ezuttal, a május 10-dikénél sokkal nagyobb többséggel fogja leszavazni. Rendíthetetlen bizalommal tekintünk tehát a koronára, s ennek nemesak alkotmányos érületére, hanem katolicitására, mert tudjuk, hogy ezen bizalomban, valamint eddig nem esalaktoztunk, ugyezentül sem fogunk csalódni.

A megoldott válság.

A válság immár véget ért. Érdemileg más helyen foglalkozunk a megoldással, s a második Wekerle-kabinet jövőjével, itt csak röviden foglaljuk össze a válság legutolsó stadiumának legnevezetesebb momentumait.

Első helyen áll itt a szabadelvűpárt mosakodása, mely, mint azt már jelentettük, szomhaton délelőtt tizenegy órakor ment végbe.

A megbízás.

Wekerle Sándor ezen értekezlet határozata után még szombaton délután kihallgatáson volt s ekkor kapta meg a kabinet alakításra vonatkozó megbízást.

Az audienciáról a félhivatalos „Bud. Corr.” szombati kelettel a következőket jelenti:

„Wekerle Sándort a király ma délután egy órakor hosszabb kihallgatáson fogadta, a mely alkalommal Wekerle előterjesztette ő felségének a szabadelvű párt ma: határozatának szövegerinté szövegét. Wekerle Sándor most már elvállalta az új kabinet alakítására vonatkozólag neki adott megbízást s alkalmasint már holnap ő felsége elé fogja terjeszteni új miniszteriumának névsorát. Mivel a király magától érthetőleg a legelőkeltebben öhajítja, hogy minél erősebb és egyöntetű miniszterium jöjjön létre, első sorban, hogy az összes egyházpolitikai javaslatoknak gyors és kedvező elintézése biztosítottassék, (?) egyáltalán nincs kizárva, s, hogy a mennyiben sikerülni fog az eddigi igazságügyminiszter az igazságügyi tárca elvállalására rábírnai, Szilágyi Dezső képviselő neve is benn lesz az új miniszterium névsorában.

Az új kabinet.

Dr. Wekerle Sándor szombaton miniszterelnökké való kinevezetését már megkapta, délután és este bohót tárgyalásokat folytatott egyes miniszterlársaival, s a szabadelvű párt több tagjával. Tegnap délután pedig beterjesztette ő felségének ujon alakított miniszteriuma névsorát, mely a következők:

Miniszterelnök és pénzügy: Wekerle. Honvédelmi és ideiglenesen földmívelési: Fejérváry. Belügy: Hieronymi. Kereskedelmi: Lukács Béla. Horvát: Josipovich. Ő felsége személye körüli: Andrassy Gyula. Közoktatásügyi: Eötvös Loránd. Igazságügy: Szilágyi Dezső.

Az új miniszterek t. i. Andrassy Gyula gróf és Eötvös Loránd báró ma d. e. 11 órakor tették le az esküt, s az új

TÁRCA.

Tanulmányi kirándulások.

A „Fejérmegyei Napló” szá mára írta

Hang Dániel.

II.

Bármennyire nagybecsű az elméleti ismereteknek azoknak gyakorlati alkalmazásaiban való bemutatása, ez abban az óriási keretben melyben a tanulók által elsajátítandó tudományágok mozognak, nem teljesíthető. Számos gyakorlati alkalmazás bemutatását a helyi körülmények nem engedik, s legfőkébb ritka esetekben szorítottakat arra, hogy városunkat elhagyva, ismereteink gyarapítására más felé forduljunk. De ez, legalább az iskola kezdőfokán, a középiskolákban, melyeknek célja az általános műveltség közlése, nem is szükséges. Ep ezért elegendő itt néhány tanulmányi kirándulás rendezése, mert ezek már azon meggyőződést érlelhetik meg tanulóinkban, hogy az ismeretek, melyeknek elsajátítására oly sok fáradságot kell fordítani, nem haszontalanok sőt mi több, igen becsesek, a mennyiben alapját képezik számos érdekes tüneménynek, melyeket ők, tudva az iskolában tanultakat, most már könnyen megmagyarázni képesek. Felkeltik a kirándulások bennük a kutatás vágyát, figyelmesebb szemléletűek teszik, érdeklődőbbé a tudományal egyesült gyakorlati vívmányai iránt, melyeknek ők elméleti alapjait már ismerik, hogy aztán a mit már az iskola nem végez a mire nézve csak az utasítást, példa által való buzdítást adhatta meg, ugyanily irányu önmunkálással befejezzék. Mindenfelé látják, hogy tudni valamit csak munka árán lehet, másrészt hallják folytonosan, hogy az ember igazi értéke, használhatósága attól függ

mennyit tud és mire képes, s így, ha lelkületük még fogékony, az olynnyira fontos munkaszerepetet is ápolhatják bennük a tanulmányi célú kirándulások.

Midőn azonban a tanulmányi célú kirándulások fontosságát fejtegetem, mint igen lényegest kívánom azon kelleket felemlíteni, hogy az ily kirándulás programjába veendő nézni valók mind úgy legyenek összeválogatva, hogy ezek a tanulók megfelelő korboli ismétléseihez mérték legyenek, azaz valóban nagyobb szerű példát képezzek az iskolában tanultaknak. Így alkalmasabbak az alsó három középiskolai osztályban a földrajzi kirándulások, a vidék vizrajzi és dombozati viszonyainak a világosságban való megismertetése céljából, kapcsolatban a harmadik osztályban már a fizikai és csillagászati elemeinek közlésével, mint pl. a légnyomás különbözősége a hogy alján és tetején, a nap és csillagok utjának kijelölése az égboltozaton stb.

A IV. V. VI. középiskolai osztályoknak jók a természetrajzi kirándulások, a melyek sok vonzó meríthetnek a hatalmas természetből s fejlesztik egyuttal a tanulók esztikai érzékét is. Ily osztályokkal lehet tenni pl. városunkból az ajkai üvegyár és közszénánya s a herendi porcellángyárba kirándulásokat, miután a negyedik osztályban tanult, bár a jelen tanterv szerint, kevés kémiai ismeretek után, ezekben megfelelő érdekek vehetnek részt. Csak a két legfelsőbb osztálylyal tehetünk végre látogatásokat a hatalmas gépgyárakban, s ujabban már a nagy elektromosság-fejlesztő telepeken. Ezek számára legalkalmasabb kisvárosban a székesfehérvári vasúti gépgyármegtekintése, s azután egy nagyobb budapesti kirándulás azon célal, hogy tanulóink a hatalmas gyárpark alkotássá lássák igazolva azon törvényeket, melyeket a fizikai előadásokon sokszor csak a táblán láttak bizonyítva. Itt látják, miképpen üti alá bizo-

nyító peesőtjét a gyakorlat helyes számítás alá.

A tanulmányi kirándulásoknak ezen szorosan tudományos célján kívül, még nevelő rendeltetése is van. Mind ritkábbak lesznek a tanárok, a kik órájukat végig ülnek a katedrán, a tanári tekintélyvel ellenkezőnek tartva a tréfás, sőt még a csendes mosolyt is. Megszűnik az ellenséges állapot, mely tanuló és tanár egymással szembe állítja. Mind jobban érvényesül a kölesönös bít a tanítvány részéről mindig megfelelő tisztelettel párosult bizalom. A tanár következetes kivánságaiban, de elismeri a szorgalmas igyekvést. Ez állapot létevése ismét nagy szolgálatot tesz a tanulmányi kirándulás. Bár sokat van a tanár az iskolában, nem képes soha tanítványainak benső gondolkodás módját a szükséges fokban kiismerni, bármennyire legyenek is a tanuló a tanár iránt bizalommal, itt nem teljesen közvetlenek; míg a kirándulásokban egyéniségük, egymásközti társas életük élénk, sokszor megkapó világitásban tűnik elő.

Gyakran hallott ellenvetés az ily kirándulások ellen, hogy azok sokba kerülnek. Hibája ez ellenvetésnek, hogy a drágságot egyoldalulag itéli meg, csak az árat nézi s nem azt a mit a tanulmányi kirándulás az árért nyújt. Figyelembe véve ugyanis a nagy hasznát, melyet az előbbik szerint az ily kirándulások az ismeretszerzés kedv felkeltése által egyrészt, nevelőhatásuk folytán másrészt nyújtanak az ilyeneket nemcsak középiskoláinknak kell fokozottabb mértékben felkarolni, hanem magának a művelt közönségnek is. Reméljük egyébként hogy legalább ifjaink, kikkel a kirándulás eszméjét azok tényleges rendezéséül igyekszünk megkedveltetni, kikerülvön, el nem mulasztják annak mennél szélesebb körben propagandát csinálni.

miniszterium holnap d. e. 10 órakor fog a képviselőházban s d. u. 2 órakor a főrendiházban bemutatkozni.

Fejérvári megbízatása a földmivelési tárca vezetésével csakis ideiglenes s addig tart, míg Wekerle a tárca elvállalására nézve valamely arra való emberrel megegyezhet.

Az új miniszterium kinevezésével néhány államtitkári állás betöltendő. A belügyminiszteriumban mindkét állás megüresedett, most Andrassy Gyula grófból miniszter lett, Jósika Samu báró pedig lemondott. A vallás- és közoktatásügyi miniszteriumba Berzeviczy Albert mondott duzzogásból, mert nem ő lett Csáky gróf utódja. Helyébe alighanem Pulszky Agost lép.

Bécsi politikai körökben nem hiszik, hogy a Wekerle-kormány hosszú ideig éljen.

A szabadelvűpárt viselkedése nem tesz komoly benyomást s általában azt hiszik, hogy az egész csak hűhó semmiért. A szabadelvűpárt jobban tette volna, ha Magyarországot megkímélte volna annyi izgalomtól. Nem hiszik, hogy sikerüljön az új Wekerle-kormányának a polgári házassági javaslat számára a főrendiházban többséget szereznie.

A főrendiház ellenzéke.

„Zichy Nándorék katasztrófa” cím alatt a „Pesti Hírlap” rémos mesét tud mondani egy „sulyos katasztrófáról”, mely Zichy Nándor és Esterházy Miklós Moric grófokat érte. A fentnevezett szabdkörműves lap szerint ugyanis a két grófnak erőfeszítései a válság alatt meddők voltak s azonfelül még kegyvesztettek is lőnek az udvarnál, mert helytelenül informáltak a koronát a magyar politikai helyzetről.

Természes, hogy az egész „katasztrófából” egy szó sem igaz.

Hogy milyen a főrendi ellenzék hangulata most, a válság után, arról a következők alapos felvilágosításokat nyújtanak az olvasónak.

Szécsen Antal gróf udvari főmarsallt egy pozsonyi hírlapíró meginterjúvolta a kormányválság kilátásában levő megoldása és a főrendiház jövő magatartása felől.

Szécsen gróf kinyilatkoztatta, hogy a politikai viszonyok jelenlegi állása minden kombinációt kizár.

Midőn a hírlapíró a főrendiháznak a közel jövőben leendő magatartására safelől intézett kérdést Szécsen grófhöz, ez kijelentette erre, hogy egyelőre sem miféle nézetet nem nyilváníthat, mert a főrendiház többsége előbb még egy újabb értekezletre fog összegyűlni, hogy eldöntse a állásfoglalásaikat a teremtett új helyzettel szemben.

Arra a kérdésre, hogy vajjon a királynak immár nyilvánvalóvá lett akarata lesz-e valami befolyással elhatározásukra, Szécsen gróf a legnagyobb megütközéssel szívről-szóra ezt mondta:

— Impertinens hazugság az, ha azt híresztelik, hogy ő felsége a főrendiház akaratát bármiképp is befolyásolná. Jó lesz, ha egyszer végre mindenki megtudja, hogy mi tisztán csak személyes politikai véleményünknek adunk kifejezést akkor, midőn a javaslat ellen szavazunk.

Főurak a királynál.

Ő felsége — tegnap a válság megoldása után — két mágnást fogadott, kik a polgári házasságról szóló javaslatnak a főrendiházban történt első szavazása alkalmával a javaslat ellen szavaztak.

Szapáry Géza gróf 1/2-ig volt ő felségénél, Csekonics Endre gróf 1/2-ig 2 óráig. Az audiencia tárgya magától érthetően a főurak titka, annyit azonban jelenthetünk, hogy mindkét főur már szombat este tudomást birt arról, hogy ő felsége előtt meg fognak jelenni és baráti körben kijelentették

ha a ő felsége őket a helyzetről meg fogja kérdezni, akkor ők teljes őszinteséggel élő fogják adni a koronának ama véleményüket, hogy a főrendiházban a második szavazás alkalmával is el fogja ejtőni a javaslatot.

Utánuk Wekerle volt újabb felőri kihallgatáson s ekkor írta alá a király az új miniszterium kinevezését.

Főurak nyilatkozatai.

A „M—g” egy munkatársra tegnap a főrendi ellenzék több kiváló tagjával folytatott beszélgetéseket az új helyzetre vonatkozólag.

Az egyik főur többek közt kijelentette, hogy a kormánypárt ama feltevése, mintha a főurdek hangulatát és magatartását megváltoztatná Wekerlének újból való kinevezése, teljesen téves. Ez a tény nem mutatja semmivel sem azt, hogy ő felsége a főrendiház meggyőződésére bármily nyomást akarna gyakorolni.

A kormány nagyon rosszul számít, ha azt hiszi, hogy pair-schubbal is meg tudta volna menteni a javaslatot, de még rosszabbul számít, ha reményli, hogy most lemondván a pair-schubról, melyet előbb nélkülözhetetlen garanciának tartott, pair-schub nélkül győzelemre tudja vinni a polgári házasságot. A főrendi ellenzék csak nyert a válsággal. A kormány most gyengébb, mint előbb, míg a főrendiházi ellenzék erősebb lesz, mint volt az első tárgyaláskor.

A főrendiház egyik másik előkelő tagja így szolt:

Ha az ellenzék az első alkalommal huszonegy szavazati többséggel győzött, ugya második szavazásnál több mint hetvonszónyi többséggel fogja a javaslatot eljeitni.

BELFÖLD

— A hiányzó anyakönyvi másodpéldányok. Érdekes határozatot hozott közelebb a belügyminiszter egy felmerült eset alkalmából abban a kérdésben, hogy a vármegyei levéltárból hiányzó anyakönyvi másodpéldányokat ki tartozik előállítani.

A lőkészek, ugymond a határozat, ezért a hiányért, különösen, ha a mulasztás nem nekik hanem hivatali elődeiknek tulajdonítható, felelősökké azért nem tehetők, mert az anyakönyvi másodpéldányoknak a törvényhatósági levéltárban megőrzését rendelő 1827-iki törvény szerint nem annyira a lőkészeknek áll kötelességükben a másodpéldányokat beszoigáltatni, mint inkább a törvényhatóságoknak azokat bekövetelni, átvenni és a levéltárban elhelyezni. Miután tehát a mulasztásnak ki által történt elkövetése legtöbb esetben nem konstalálható határozottan, ellenben az tény, hogy a hiány legtöbbszőr a beszoigáltatásra szorgalmazás elmulasztásának tulajdonítható s mindenesetre a megyei levéltár hiányát képezi: nincs jogcim, melynek alapján a lőkészek — ha csak a mulasztás egyenesen az ő terhükre nem róható — a kiányak utólagos díjtalan pótlására kötelezhetők lennének. Nincs más hátra, mint hogy a megye a hiányzó másodpéldányok beszerzéséről az illető lőkészokk, esetleg azok főtöltés hatóságaival a méltányos díjazás iránt való megegyezés útján mielőbb gondoskodják.

KÜLFÖLD.

— Szerbia. Sándor király június 27-én Bukaresten át Konstantinápolyba utazik, hol, mint a szultán vendége, mintegy 8 napig akar időzni. Onnan tengeri úton Athénen és Trieszten át Bécsbe és Berlinbe utazik a magyar király és a német császári udvar látogatására, azután Budapesten át Belgrádba tér vissza.

— Belgium. A szavazás a pénzügyminiszter amaz indítványa felett, a mely szerint a behozatali vámokra vonatkozó

törvényjavaslat tüzessék első sorban napirendre, a képviselőház ülésében azzal tették lehetetlenné, hogy a liberálisok — ugy látszik — el vannak rá határozva, hogy az ülésektől távol maradnak, ha a kamarák e hó 12-ike után ülést tartanak, hogy így az idő után való üléstartással szemben, amit ők alkotmányellenesnek tartanak, ellentállást tanusítsanak.

Városi és megyei hírek.

— József főherceg családja szombaton, e hó 17-én Fiuméből Alessuthra jön.

— Fényes főúri esküvő volt ma a nádásd-ladányi róm. kath. templomban. Ugyanis kéthelyi Hunyady Kálmán gróf, főszertármestes neje születeti Buol-Schaunstein Alexandrine grófnő csillagkereszt és palotahölgy fia, Hunyady Károly gróf es. és kir. kamarás, huszár főhadnagy ma, e hó 11-én déli fél 12 órakor esküdött örök hűséget Nádasdy Irma grófnőnek, nádásdy gróf Nádasdy Ferenc, Fogaras föld örökös ura, Komárom örökös főispánjának és nejeének, néhai gróf Nádasdy Ferencnek, szül. zichi és vásonkeői gróf Zichy Ilona leányának a nádásy-ladányi róm. kath. templomban. Az esketési szertartást Károly János székesfehérvári kanonok végezte, ki a szertartás befejeztével gyönyörű alkalmi beszédet intézett az új házaspárhoz. Az ifjú pár mindjárt az esketés után 2 órakor a fővárosba utazott a menyasszony dédanyjának, özv. Kray báróné szül. Weinstein Mária grófnő látogatására. Onnan rövid tartózkodás után a pozsonymegyei Ivánkára utazott az új pár, hol a mézesheketek fogja tölteni. Az esküvő alkalmából Nádasdy Ferenc gróf tegnap bökzeüen megvendégelte Nádasd-Ladány lakosságát.

— Dr. Bundala Mihály a budapesti központi papnevelő lelkigazgatója ma délelőtti városunkba érkezett és a püspöki palotában szállt meg.

— Alakuló közgyűlés. E hó 10-én d. e. 10 órakor tartotta meg alakuló közgyűlését a székesfehérvári I. polgári betegsegélyző-egylet. A gyűlés előtt egy küldöttség tisztelettel Havranek József polgármesternél felkérvén őt, hogy az alakuló közgyűlésen az elnöki tisztelet elfogadja. A polgármester köszönettel elfogadta a meg-tiszteltetést és midőn az ülés terembe lépett, éljenzéssel fogadták. Ennek csillapulta után az elnöki széket elfoglalván rövid beszéddel megnyitotta az alakuló közgyűlést és felkérte a jegyzőt, hogy a társulat elnökének jelentését olvassa fel. A közgyűlés az elnöki jelentést tudomásul vette, mire a számadás megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése következett. Ezen jelentés szorint a számadás teljesen rendben találtatván, a közgyűlés a pénztáros részére a felmentvényt megadta. Következett az általános tisztválasztás, mely egyhangulag ejtetett meg. — Megválasztottak: elnöknek: Meier András, alelnököknek: Nott György és Zumbay János, igazgatósági tagoknak pedig: Galambos Károly, Balogh Ferenc, Drogen Márton, Luttor Ferenc, Simon Lajos, Máté Pál, Rigler János, Lipp Agoston, Grenkó József, László László, Horváth István, Kreutzer Gusztáv, Nott Károly, Paller János, Pólec Károly, Fritz Ferenc, Janovits Ferenc, Schvarz Mihály, Szabó Lajos, Lánckzy Ferenc, Paédl János, Vagner Péter, Vida Károly, Hajós János, Piller Ferenc, Pólez István, Kulifai Imre. — A jegyzőkönyv hitelesítéssel Engelmann Pál és Balázs György bizatott meg, mire a közgyűlés véget ért. A közgyűlésen az új egyletnek mintegy száz tagja jelent meg.

— Halálozás. Részvételt értesülünk, hogy Káiser Alajos, a Szt-István-Társulat tiszviselője e hó 8-án élete 35-ik évében a haldokló szentségének ajtatos felvétele után K.-Nyéken elhunyt. Temetése tegnap d. u.

ment végbe K.-Nyéken, az ongszteleő szent miseáldozat pedig ma reggel mutatott be a velencei r. kath. templomban a Mindenhatónak. Ö. v. f. n. l.

A vasuti tekepálya megnyitása. Mióta a vasuti tisztikar minden kényelemmel berendezett tekepályáját felépítette, azóta évenként ünnepélyesen szokta megnyitni és ez ünnepély ma már városunk legfényesebb nyári mulatsága közé tartozik. Méltó elismerés illeti ezért a vasuti tisztikar minden tagját élükön Kovács Alajos főellenőr és Horváth József állomás főnökkel. A tekepálya megnyitása már a múlt vasárnapi versenydobálással vette kezdetét, mely tegnap este 9 órakor fejeztetett be. Összesen 1450 hármás dobás történt, és 27 díj volt kitéve, melyek közül az elsőt (1 drb. 20 frankos arany) Haras Imre, a másodikat pedig Magath Lajos urak nyerték. Ezekon kívül még díjakat nyertek: Rauscher Béla, Rosnagi István, Mráz Antal, Orbán N., Bátky Pál, Schillhan János, Kovács Alajos, Boguár Imre, Thomka Miklós, Halász Mór és Szalay Géza urak. A verseny befejezése után a lobogókkal és transzparen-tekkel fényesen felkiszített tekepályától a vasuti pályaházhoz vonult a díszes társaság, melynek peronján költöztek el a vacsorát. Azután a tánc következett.

A jelenlevő kisasszonyok és urnők közül a következők neveit sikerült a sok közül feljegyezni: Andrássy Gyuláné, Huberth tábornokné, Gullner Pálné, Gazdy Béláné, Szulavy Ottóné (Bpest), Kecán Izidorné, Kovács Alajosné, Macnauer Richardné (Siófok), Trummer Gyuláné, öz. Horváth Józsefné, Lárciné Elekne, Szurók Jánosné, Lux Amádné, Füstér Imréné, Kiss Lászlóné, Lelek Józsefné (Siófok), öz. Lausch Józsefné, öz. Hauptmann Ambrusné, Rauscher Béláné, Pató Józsefné, Rosnagi Istvánné, Büröndy Béláné, Albrecht Józsefné, Halász Mórné, továbbá: Huberth nővérek, Kiss nővérek, Füstér nővérek, Mäder nővérek, Kubik nővérek, Büröndy nővérek, Bruch Mariska, Szurók Paula; Khon Esenni, Mendlicke Magda, Weber Józsa, Pisztel Hermin, Rosberger Ilon, Gullner Irén, Szulasy Mariska, Gazdy Etel, Kecán Ella, Kárdy Anna, Bardon Ilona, Baumann Ilona, Deindzky nővérek stb. Ott láttuk még Széchenyi Géza gr. Andrássy Gyula és Huberth Károly és közeletünk még számos előkelő alakját.

Marossy Lajos Komáromban. Marossy Lajos, a székesfejérvári Ferenc-József növelde tanatanára Komáromban igen látogatott tanetanfolyamot rendezott, mely mint nekünk írják, tegnap ért véget nagy táncpróbával. A zártkörű táncpróba este volt öz. Fábrián Józsefné nagytermében és kitűnően sikerült.

TÁVIRATOK.

Főurak királynál.

Budapest, jun. 11. (Saját tudósítónktól.) A király tegnap, mint már más helyen is jelenjünk, hosszabb magánkiballgatásra hivatta magához Szapáry Géza gróf főudvarmester és Csekonics Endre gróf v. a. t. tanácsosokat mint a főrendiházi többség vezetőit. A híboros hercegprímást is hivatta ő felsége, de ő tegnap nem volt Budapesten, de remélhetőleg ma megjelenik a felségnél. A felség olé hívott főurak azon biztos meggyőződést szereztek a fogadtatásnál, hogy ő felsége amint eddig úgy ezental is teljesen semlegesesen tekint az egyházpolitikai vitát és távol áll attól, hogy bármely irányban pressziót gyakorolni, vagy befolyásával a javaslat sorsát irányítani akarja; teljesen alaplatlan az a feltéves, hogy bárkit feljogosított volna, hogy a király növelben akár az egyik, akár a másik oldalra kedvező nyilatkozatot tehessen. A felségnek az alkotmányos kijelentését a legnagyobb örömmel tudomásul adva jelentjük, hogy a főrendiház a kötelező polgári házasságot másodsor legalább 32 szótöbbséggel fogja visszaesani.

Szalavy József korteskedése.

Budapest, jun. 11. (Saját tudósítónktól.) Szalavy József koronaőr, a főrendiház másodelnöke a múlt napokban erélye-

sen megcáfolta néhány fővárosi újság azon híret, hogy őt nevezik ki az elhunyt Vay Likkós báró helyébe a főrendiház elnökének s cáfolatul azzal okolta meg, azért nem aspirol ezen méltóságra mert teljesen vissza akar vonulni a politikai életből.

Ugyancsak Szalavy a múlt napokban feltűnő élénken agitált a liberális egyházpolitika megtartása s a Wekerle-Szilágyi-miniszterium újból való kinevezése mellett.

Teljesen megbízható forrásnál jelenthetem, hogy Szalavy csak azért támogatta annyira Wekerle-éket, mert cáfolata dacára is erősen aspirol a főrendiházi elnöki méltóságára, annál is inkább, mert ezen méltóságra más is pályázik: Csáky Albin gróf, volt vallás és közoktatásügyi miniszter.

A képviselőház alelnöke.

Budapest, jun. 21. (Saját tudósítónktól.) Ha Perczel Dezső, a képviselőház jelenlegi alelnöke a belügyminiszteri államtitkárrá neveztetnék, úgy helyébe képviselő házi alelnöknek Berzeviczy Albert volt közoktatásügyi államtitkárt akarják megválasztani.

Az új miniszterium.

Budapest, jun. 11. (Ered. táv.) Eötvös Loránt br. és Andrássy Gyula gróf ma délelőtt 11 órakor tették le a hivatalos esküt a király kezébe. Ma délután minisztertanács volt, melyben a miniszterium a bemutatás alkalmával teendő nyilatkozatot beszélt meg.

Belügyi államtitkárok.

Budapest, jun. 11. (Ered. táv.) Andrássy Gyula gr. helyébe belügyi államtitkárrá Perczel Dezső képviselőházi alelnök, a korábban lemondott Jósika Samu br. utódjál pedig Pulszky Agoston van kiszemelve.

A tapolcsányi kath. nagygyűlés.

Nagy tapolcsány, június 10. (Saját tudósítónktól.) A mai gyűlésre mely impozáns lelkesedéssel folyt le, mintegy 200000 kath. hívő jelent meg. A gyűlést Odescalch y Livio herceg és Szecsányi Vilmos tisz. kánonok nyitották meg. Üdvözlő táviratokat küldtek a pápa ő szentségének, kinek válasza még a gyűlés folyamala alatt megérkezett. A sz. atya áldását küldte a megjelentekre. Üdvözlötte a királyt, Vaszar y hercegprímást, Bende Imre. Beszédet tartottak Tomor Ferenc tanár, Stiglitz Ferenc püspököt, Dr. Lassu Lajos és Acs Ferenc. Minden határozat melyek a kath. köteleességi, az autonomia, az iskolák és a házasságra vonatkoztak egyhangu lelkesedéssel fogadtattak el. Zichy Nándor gróft, kit fontos teendői gátoltak a megjelenésben, szintén táviratilag üdvözölte a nagygyűlést.

A beszédek magyarnyelven tartattak, de azután tekintettel a jelenlevő nagyszámu toljaku hívekre tolv nyelven is tolmácsolva lettek. A nép szűnni nem akaró élénkeszel felolt minden beszédre. A gyűlés végén Vancoll Ferenc nyitrai nagyprópost osztotta ki a pápa áldását, melyet a jelenlevők tédénállva fogadtak.

Szöknek.

Budapest, június 11. (Ered. táv.) Szűry Dénes közoktatásügyi miniszteri tanácsos az olnöki osztály vezetője, lemondott állásáról.

A képviselőház munkarendje.

Budapest, június 11. (Saját tudósítónktól.) A képviselőház szordán, f. hó 13-án kezdi meg ismét rendes tanácskozását. Napirendre kerülnek a valutára és az orosz kereskedelmi szerződésre vonatkozó törvényjavaslatok.

Különfélék.

A király Budapesten. A király vasárnap délelőtt reggeli sétája előtt csöndes misét hallgatott a várkapulóban, hol az üveges oratóriumban mélyen elmerülve imádkozott. A délelött során László főherceget fogadta, ki a

király egyenes meghívására sietett a várpalotába. A főherceg látogatása után a király a nagy díszteremben a főváros küldöttségét fogadta, mely köszönnetét mondott neki, amiért a fővárosi kaszárnyák áthelyezésének kérdését a fővárosra néve olyan előnyösen megoldotta.

A király ma este kilenc órakor egész udvari kíséretével együtt Bácsba megy s Magyarországra csak szeptember 16-án érkezik ismét az ősi hadgyakorlatokra, még pedig első sorban Visegrádra, honnan szeptember 17-én többnapú tartózkodásra Balassa-Gyarmatra megy.

A két új miniszter.

Andrássy Gyula gróf ő felsége körüli miniszter 1860. június 30-án született; ifjabbik fia Andrássy Gyula gróf volt miniszterelnöknek és külügyminiszternek. Tanulmányai befejeztével a diplomaciai pályára lépett s mint attaché működött a konstantinápoli és a berlini nagykövetségeknél. Az 1884-iki országgyűlés vége felé a csk-szt.-mártoni kerület mandátuma megürésed-ven, itt szabadelvű parti programmal megválasztott. 1887 ben ugyanez a kerület, 1892-ben pedig a budapest-terézvárosi kerület küldötte a képviselőházba. Nemsokára államtitkár lett a belügyminiszteriumban és most ez állásból lett ő felsége körüli miniszternek kinevezve. — Eötvös Loránd báró vallás és közoktatásügyi miniszter 1848. július 27-én Budapesten született. fia Eötvös József báró, Magyarország volt közoktatási miniszterének. Nevelésére atyja nagy gondot fordított. A gimnázium egy részét a kegyesrendiekénél, más részét otthon végezte. Budapesten kezdte az egyetemi tanfolyamot, de nemsokára külföldre menvén, itt négy évet töltött. Heidelbergben Bunsen mellett dolgozott, Königsbergben természettudományi és matematika tanulmányoknak szentelte idejét, 1870-ben hazajött s tudományos fölvasásaival és értekezéseivel figyelmet keltett. 1871-ben egyetemi magántanár, 1872-ben rendes tanár lett. Neje Gizella, Horvát Boldizsár leánya. Bölcsészettudor és jelenleg a II. természettudományi intézet igazgatója. A tudományos akadémia 1873-ban levelező, 1883-ban pedig rendes tagjává választotta. Nagybbr művei: „A rezgések intenzitása, tekintettel a rezgési rorrásnak és észlelőnek mozgására“, Budapest, 1874. Jendrassik Jenővel lefordította: Helmholz: „Nepszerü tudományos előadások“ címü művét. Trefort halála után a magyar tudományos akadémia elnökévé választották. Jelenleg a budapesti kir. egyetem pro-rektora.

Közgazdaság.

Villamos gépkiallítás.

A fővárosi iparszarnokban tegnap nyitotta meg Lukács kereskedelmi miniszter a villamos munkagépkiallítást, melyet a kereskedelmi miniszter megbízásából a kereskedelmi muzeum igazgatósága rendezett. A kiállítás rendkívül érdekes. Huszonkét hazai és huszonhárom külföldi kiállító 200-nál több munka-gépet állított ki. Ezeket a gépeket villamos erő hajtja és valameennyi munkában van. A gépek között vannak fa-és fémipari munkagépek, börmegmunkáló, könyvkötő, könyvnyomda, arany-, ezüstműves, varró és hímző gépek, hentesipari gépek, villámere bereendezett szódaviz-, dagasztó, fagylaltkészítő, vasaló, szobapadló-fényesítő és más hasonló háztartásunkra nézve fontos gépek. A kiállítás on ezek a gépek sütnék, főznek varnak, híméznek, faragnak, sőt még toljásokat is költenek.

Új egyforintosok.

Fenntartással közöljük a bécsi Deutsches Volksblatt szenzációs híret, mely újabb hét millió egyforintos államjegy kiadásáról értesít. A nevezett újság szerint a bécsi államnyomda munkásai vett fel az államjegykibocsátás technikai keresztülvitelére. Az egyforintosok félretett nyomtatólemezeit újra használatba veszik, s a kibocsátást már legközelebb fogna-oltsitják. Különösen hangzik e hír a valutarendezés ez előrehaladt stádiumában, melyben az államjegybevonás utján haladunk, annál is inkább, mert az államjegyforgalom csökkentését célzó törvényjavaslat a jövő héten kell, hogy a képviselőház elé kerüljön.

Székesfehérvári piaci árak

1894. június 9-én.
G a b o n a: buza 6.30—6.60, rozs 4.70, 4.80, árpa 6.—, zab 6.80—6.90, kukorica 4.80—4.90, bab 5.20,—, 5.30 frt métermázsánként.

Hízott sertés: könnyű 29—30, nehéz 32—33 kr. klgr. eleven súly szerint.
Borju: könnyű 28—29, nehéz 32—36 tr. klgr. eleven súly szerint.

Moóri piaci árak június 9-én.

Buza 6.—, rozs 4.70, árpa 5.—, zab 7.—, kukorica 5.00, mm. Bab 5.80. Konyhára való burgonya zsákja 60—, takarmánynak való 50 kr.

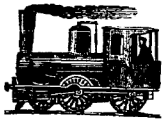
E héten kétszer már volt eső, mely jól hatott a növényzetre. A gabona, szőlő, gyümölcs mind jól állnak.

Bicskei piaci árak június 9-én.

Buza 6.40, árpa 5.20, zab 6.50, bab 5.—, burgonya 2.—, rozs 4.70. Hízott sertés könnyű 41 kr., nehéz 43 kr. életet leszámítva.

Veszprémi gabonapiac 1894.

június 9-én. Buza (mezőföldi) 6.20—6.40, buza (bakonyi) 5.80—6, rozs 4.10—4.20, árpa (jobb) 6.10—6.20, árpa (takarmány) 5.50—5.60, zab 6.20—6.40 tengeri (új szemes) 4.50—4.70

NYÁRI Vasúti új menetrend!

Érvényes 1894. évi június hó 1-étől

Székesfehérvárról Budapest felé:

Reggel 4 ó. 24 p. személyvonat indul
Budapestre érkeznek 6 ó. 29 p.
Reggel 6 ó. 15 p. vegyesvonat indul
Budapestre érkeznek 8 ó. 16 p.
Dél előtt 8 ó. 49 p. gyorsvonat indul
Budapestre érkeznek 10 ó. 9 p.
Délután 2 ó. 35 p. vegyesvonat indul
Budapestre érkeznek 4 ó. 31 p.

Este 6 ó. 8 p. személyvonat indul
Budapestre érkeznek 8 ó. 12 p. este.
Este 9 óra 21 perckor indul
Budapestre érkeznek 10 ó. 55 p. este

Budapestről Székesfehérvár felé:

Reggel 7 ó. 5 p. személyvonat indul
Székesfehérvárra érkeznek 9 ó. 16 p.
Dél előtt 11 ó. 50 p. v. vonat indul
Székesfehérvárra érkeznek 3 ó. 16 p.
Délbe 2 ó. 25 p. indul vegyesvonat.
Székesfehérvárra érkeznek 4 ó. 27 p.
Délután 5 ó. 25 p. vegyesvonat indul
Székesfehérvárra érkeznek 7 ó. 39 p.
Este 7 ó. 45 p. a gyorsvonat indul
Székesfehérvárra érkeznek 9 ó. 10 p.
Este 9 óra 25 perckor indul
Székesfehérvárra érkeznek 11 ó. 33 p. éj.

Székesfehérvárról Siófokra:

Este 6 óra 42 perckor indul
Siófokra érkeznek 7 óra 42 perc este

Siófokról Székesfehérvára:

Este 8 óra 15 perckor indul
Székesfehérvárra érkeznek 9 ó. 16 p.

Moórról indul Székesfehérvára:

Dél előtt 7 órakor vegyesvonat
Fehérvárra érkeznek 8 ó. 22 p. d. e.
Délután 1 ó. 25 p. személyvonat
Fehérvárra érkeznek 2 ó. 26 p. d. u

Kelenföldről Győr felé reggel 8 ó. 40 p.

Kelenföldről Pécs felé reggel 8 ó. 30 p.

Székesfehérvárról Veszprém felé:

Dél előtt 9 óra 34 p. személyv. indul
Veszprémbe érkeznek 10 óra 59 p.
Kis-Czellbe érkeznek 1 óra 17 p.
Délután 1 óra 35 perckor indul
Veszprémbe érkeznek 3 ó. 40 p.
Kis-Czellbe érkeznek 6 ó. 36 p. este.

Este 9 óra 27 p. vegyesvonat indul
Veszprémbe érkeznek 11 ó. 0 p. éjjel.

Veszprémből Székesfehérvár felé:

Reggel 4 óra 19 p. vegyesvonat indul
Székesfehérvárra érkeznek 6 óra 0 p.
Dél előtt 7 óra 3 perckor indul
Székesfehérvárra érkeznek 8 ó 30 p.
Délután 4 ó. 43 p. személyvonat indul
Székesfehérvárra érkeznek 5 óra 35 p.

Székesfehérvárról Uj-Szöny felé:

Dél előtt 10-0 p. teherv. szem. száll. ind.
Ujszönyre érkeznek 2 ó. 46 p.
Este 9 ó. 32 p. személyvonat indul
Ujszönybe érkeznek 12 ó. 41 p. éjjel.

Uj-Szönyből Székesfehérvár felé:

Reggel 3 ó. 41 p. teherv. szem. száll.
Székesfehérvárra érkeznek 8 ó. 22 p.
Dél előtt 11 ó. 27 p. személyv. indul
Székesfehérvárra érkeznek 2 ó. 26 p. d. u.

Sz.-Fejérvárról Nagy-Kanizsa felé:

Dél előtt 9 ó. 26 p. személyvonat indul
Nagy-Kanizsára érkeznek 1 ó. 39 p. d. u.
Éjjel 11 óra 45 perckor indul
Kanizsára érkeznek 3 ó. 52 p. reggel
Délután 4 óra 33 p. vegyesvonat indul
Nagy-Kanizsára érkeznek 8 ó. 44 p.
Este 9 ó. 17 p. gyorsvonat indul
Kanizsára érkeznek 12 ó. 10 p. éjjel.

Nagy-Kanizsáról Sz.-Fejérvár felé:

Reggel 5 ó. 47 p. gyorsvonat indul
Székesfehérvárra érkeznek 8 ó. 39 p.
Reggel 10 óra 0 p. vegyesvonat indul
Székesfehérvárra érkeznek 2 óra 10 p.
Délután 2 óra 0 perckor indul
Székesfehérvárra érkeznek 6 ó. p. este.
Éjjel 12 óra 16 perckor indul
Székesfehérvárra érkeznek 4 ó. 15 p. reg.

Hekscher József bankár és váltóiroda tulajdonosához Hamburgban.

Fünyemény
esetleg
500,000 márká.

SZERENCSE-
HIRDETMEYNY.

A nyeménységért
kezességét
vállal az állam.

Meghívó ama Nemes-Esejelynek (Chance-ök)
részvételére, melyet a Hamburg állam által
biztosított nagy

P E N Z - L O T T O

nyújt és a melyen

10 millió és 452 425 márkát

okvetlen nyerni kell.

Ezen előnyös Pénz-Lottó nyeménységét, lóvón terjeszt-
tiltag csak 110000 sorsjegy, a következők:

A legnagyobb nyeménység esetleg	500,000 márká.
1 nyeménység á 200,000 márká	56 nyeménység á 5000 m.
Prémia 300,000 márká	104 nyeménység á 3000 m.
1 nyeménység á 100,000 márká	253 nyeménység á 2000 m.
1 nyeménység á 75,000 márká	6 nyeménység á 1500 m.
1 nyeménység á 70,000 márká	766 nyeménység á 1000 m.
1 nyeménység á 65,000 márká	1287 nyeménység á 500 m.
1 nyeménység á 55,000 márká	31 nyeménység á 300 m.
1 nyeménység á 50,000 márká	120 nyeménység á 200 150 m.
2 nyeménység á 50,000 márká	39860 nyeménység á 148 m.
5 nyeménység á 40,000 márká	7992 " á 127,100,94 m.
8 nyeménység á 20,000 márká	10848 " á 67,40,30 m.
8 nyeménység á 15,000 márká	Egészesen 58,400 nyeménység.
26 nyeménység á 10,000 márká	

alatt 7-szeri felosztás mellett történnik.

Az 1-66 oszt. fünyemény 50,000 márká, a 2-ik oszt. 55,000 márká, a 3-ik oszt. 60,000 márká, a 4-ik oszt. 65,000 márká, a 5-ik oszt. 70,000 márká, a 6-ik oszt. 75,000 márká, a 7-ik oszt. 200,000 márká, és a 300,000 márká mellé nyeménység esetleg 500,000 márká emelkedik.

Az 1-66 hivatalosan megállapított sorsszámát mely 1894. évi június 13-án és 14-én tárnák.

egy egész eredeti sorsjegy ára 3 frt 70 kr. egy fél " " 1 " 85 " egy negyed " " " " 1 " 95 "

A megjelölt sorsszám után a résztvevők mindegyike minden felszólítás nélkül azonnal megkapja a hivatalos húzási lapstronot.

Az állam kincseivel ellátott sorozási levelet, mely a helytartóról és a nyeménység előzeteséről a 7-ik osztályban felvilágosítást nyújt, kívánatra ingyen küldöm meg és pedig előre.

A nyeménység kifizetése és száktudása az érdekeltek részére közvetlen általam elkészíteltük pontosan és a legszorgalmasabb tükürről mellett.

A megrendeléseket postáltalványnyal vagy levél útján kérem. Kézellében a huzatok ideje, a megrendelésekkel azonnal bizalomteljesen forduljanak, legfőbb

június 13-ig

ELŐFIZETÉSEK és HIRDETÉSEK

„FEJÉRMEGYEI NAPLÓ”

hetenkint háromszor megjelenő

POLITIKAI LAPRA

fölvételnek

MÁRIÁN GYÖRGY könyvnyomdájában

Székesfejérvárott, Kossuth-utca

hol mindennemű könyvnyomdai munkák rendkívül jutányos áron, tisztán és izlésesen készíttetnek el.

„Nemzeti Ujság”

cím alatt június 17-ikén Budapesten új politikai napilap indul meg, mely, mint a nemzeti párt hivatalos lapja, őszinte szókimondással harcolni fog a jelenlegi kormányrendszer ellen és becsületesen fog küzdeni a nemzeti érdekekért. A

- Nemzeti Ujság** felelős szerkesztője **Günther** Antal dr., helyettes szerkesztője **Szeredai** Leo, a kiket a magyar sajtó legkipróbáltabb, legkiválóbb munkásai támogatnak. A
- Nemzeti Ujság** előle is felhívja a közönség figyelmét kitűnő vezérekre, melyeket többek közt **Ap-ponyi** Albert gróf, **Horánszky** Nándor, **Kovács** Albert, **Hódossy** Imre, **Bartha** Miklós, **Bolgár** Ferenc, **Benedek** Elek, **Hock** János, **Acsády** Ignác dr. stb. imak. Ugyaníly kiváló örök szerkesztők a
- Nemzeti Ujság** minden egyes rovatát. Mindjárt az első számban **szenzációs regény** közlését kezdi meg a
- Nemzeti Ujság** mely nagy súlyt fog fektetni arra, hogy gyorsan és megbízhatóan, elfogulatlanul informálja a közönséget. Böven fog foglalkozni a
- Nemzeti Ujság** a **vidéki életről**, adni fog bő **közgazdasági rovatot**, mely hasznos tájékoztatója és tanácsadója lesz minden üzletembernek és gazdának. Lesz a lapnak állandó **divatrovata** kitűnően szerkesztett egészségügyi és jogügyi rovat. A szerkesztői üzenetek rovatában díjtalanul s azonnal ad felvilágosítást a
- Nemzeti Ujság** minden olvasójának, minden kérdéskörben. A lapnak az ország minden legkisebb helyén van levelezője, de a mellett külön levelezőket tart a világ minden nagy városában, úgy, hogy a
- Nemzeti Ujság** a leggyorsabban és legmegbízhatóbban fog közölni minden hírt. A
- Nemzeti Ujság** a kormány túlkapásainak szigorú ellenőre, s a magyar nép szabadságának hű szószólója az igazi egyenlőségnek lelkes harcosa lesz. A

„NEMZETI UJSÁG” egyuttal a legolcsóbb napilap is.

Előfizetési ára :

egész évre	14 frt — kr.		negyed évre	3 frt 50 kr.
fél évre	7 frt — kr.		egy hónapra	1 frt 20 kr.

Egyes szám ára Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr. — Kapható minden hírlapeldrusítónál.

Most belépő előfizetők június 17-től július 1-éig, tehát egy félhónapon át ingyen kapják a lapot. Mutatványszámokat készségesen küld a kiadóhivatal.

„Nemzeti Ujság” szerkesztősége

Budapest, Petőfi-utca 16,
(az Andrássy-ut és Petőfi-utca sarkán.)

„Nemzeti Ujság” kiadóhivatala

Budapest, VI. ker., nagymező-utca 25.